

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра економічної кібернетики бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

Виробнича практика

**«Виробнича практика 2 курс та 2курс (ПВ) 051
економіка ОП Економічна кібернетика ступеня
магістр»**

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр (4 семестр для 2-го курсу перехресний набір)
Освітня програма/спеціалізація	Економічна кібернетика
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде виробничу практику від університету,
науковий ступінь і вчене звання, посада:

М.С. Рогоза, д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики бізнес економіки та інформаційних систем

Контактний телефон	0532-50-92-05
Електронна адреса	rogoza.ne@gmail.com
Консультації	очна та он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2398

Опис виробничої практики

Мета виробничої практики	<p>Мета виробничої практики: Основною метою практики є систематизація, закріплення і розширення знань, отриманих при вивченні теоретичних дисциплін в умовах реального виробництва; визначення умов та забезпечення ефективного функціонування комп'ютерних програм в інформаційних та обчислювальних системах на основі математичного моделювання, розробки алгоритмів та програмних засобів, навчання цьому, наукові дослідження в цьому аспекті; придбання досвіду практичної роботи на посадах: програміст, адміністратор системи, викладач та інших відповідно до вимог ступеня магістра з економічної кібернетики.</p> <p>Під час проходженні практики основна увага повинна приділятися практичній роботі студентів з інформаційними системами підприємства (підрозділу), програмним забезпеченням та його використанням в організації інформаційного забезпечення, дослідження процесів діяльності та аналізу результатів діяльності економічного об'єкта останніх 3-х років</p>
Тривалість	4 кредитів ЄКТС/120 годин
Цілі виробничої практики	<p>Цілі практики: підготовка студента до самостійної роботи на виробництві в якості економіста, програміста, адміністратора системи, придбання досвіду практичної роботи фахівця із сучасних комп'ютерних технологій, збір матеріалів та підготовка матеріалів для аналізу об'єкта дослідження у процесі дипломного проектування за затвердженою темою магістерської роботи.</p> <p>Місцем проходження практики можуть бути підприємства, установи й організації різних організаційно-правових форм власності, в яких наявні відповідні підрозділи з використання комп'ютерної техніки та інформаційних технологій. Місце практики узгоджується з університетом для кожного студента є індивідуальним і юридично закріплюється двосторонньою угодою між підприємством (організацією) та Полтавським університетом економіки і торгівлі.</p>

Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконується керівником практики від підприємства за процесами проходження практики Підсумковий контроль: звіт за результатами проходження практики
Базові знання	Наявність знань з аналізу функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, аналізувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
Мова звіту	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:</p> <p>ЗНАТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи ефективного доступу до інформації, її збору, систематизації та збереження; - використання методів ідентифікації та класифікації інформації на базі інформаційних технологій; - модель та функціональну схему предметного середовища в процесі проектування комп'ютерних інформаційних систем управління підприємства; - атоматизовану систему обробки інформації на підприємстві або окремі її елементи; - характеристику засобів програмного й інформаційного забезпечення; постановку задач, інформаційне та програмне забезпечення тих задач, що за функціональним призначенням відносяться до функцій підрозділу, в якому студент проходить практику; - показники роботи засобів обчислювальної техніки; перспективи розвитку системи; методичні, нормативні й інші документи і матеріали, що використовуються на підприємстві в процесі розробки та експлуатації автоматизованої системи; - підходи та методики аналізу показників діяльності економічного об'єкта. <p>ВМІТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - досліджувати та аналізувати сучасні методи ефективного доступу до інформації, її збору, систематизації та збереження, використати методи ідентифікації та класифікації інформації на базі нових інформаційних технологій за допомогою програмних технічних засобів, локальних і глобальних комп'ютерних мереж. - визначати інформаційну модель та функціональну схему предметного середовища в процесі проектування комп'ютерних інформаційних систем управління підприємства; - аналізувати автоматизовану систему обробки інформації на підприємстві або окремі її елементи; - аналізувати функціональну структуру автоматизованої системи системи (загальну характеристику і склад підсистем, головні завдання); інформаційні взаємозв'язки елементів системи; - визначати функції і склад структурного підрозділу, що займається розробленням, упровадженням та 	<p>Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Інтегральна компетентність: СК 01. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності. - Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та СВО ПУЕТ-2019 7 Вид компетентності Шифр Визначення компетентності зовнішньоекономічної політики держави. СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси. СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію. СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК 13. Здатність проводити економічний аналіз

<p>експлуатацією автоматизованої системи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти постановку задач, інформаційне та програмне забезпечення тих задач, що за функціональним призначенням відносяться до функцій підрозділу, в якому студент проходить практику; - досліджувати показники роботи засобів обчислювальної техніки; перспективи розвитку системи; - використовувати методичні, нормативні й інші документи і матеріали, що використовуються на підприємстві в процесі розробки та експлуатації автоматизованої системи; - аналізувати показники діяльності економічного об'єкта. - систематизувати отриману інформацію за розділами досліджень та аналізу, оформляти у вигляді структурованого звіту. - виконувати підбір та аналіз інформації для виконання аналітичної частини магістерської роботи. 	<p>функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК 15. Здатність створювати та впроваджувати сучасні інформаційні системи на підприємства (установах) різних сфер діяльності.</p> <p>СК 16. Здатність застосовувати відповідне програмне забезпечення та відповідні пакети стандартних програм, а при необхідності розробляти нові при проведенні аналітичних досліджень.</p>
---	--

Тематичний план завдання на виробничу практику

	Завдання для проходження виробничої практики на підприємстві:	
	<p>Завдання 1. На базі методів системного аналізу з'ясувати особливості природничих, соціально-економічних та екологічних процесів, що підлягають дослідженню та автоматизації на економічному об'єкті.</p> <p>Завдання 2. Вивчити інформаційну модель та функціональну схему предметного середовища в процесі проектування комп'ютерних інформаційних систем управління підприємства.</p> <p>Завдання 3. Вивчити: функціональну структуру автоматизованої системи (загальну характеристику і склад підсистем, головні завдання); інформаційні взаємозв'язки елементів системи; функції і склад структурного підрозділу, що займається розробленням, упровадженням та експлуатацією автоматизованої системи; характеристику засобів обчислювальної техніки, задіяних у цій системі; характеристику та призначення комп'ютерної мережі (якщо вона є); принципи її функціонування, зв'язки із зовнішніми мережами і системами; характеристику засобів програмного й інформаційного забезпечення; постановку задач, інформаційне та програмне забезпечення тих задач, що за функціональним призначенням відносяться до функцій підрозділу, в якому студент проходить практику; показники роботи засобів обчислювальної техніки; перспективи розвитку системи; методичні, нормативні й інші документи і матеріали, що використовуються на підприємстві в процесі розробки та експлуатації автоматизованої системи.</p> <p>Завдання 4. Виконати аналіз показників діяльності економічного об'єкта за метою і проблемами дослідження поставлених у завданні на виконанні дипломної (магістерської) роботи. Період аналізу повинен мати термін останніх 3-х років діяльності економічного об'єкта.</p> <p>Індивідуальне завдання визначає конкретну спрямованість роботи студента в сфері інформаційної діяльності та уточнює склад і зміст інформаційного матеріалу, необхідного для опанування під час практики. Тема індивідуального завдання визначається викладачем-керівником, погоджується з керівником практики від підприємства, який може конкретизувати її, доповнити або змінити, виходячи з потреб підприємства.</p> <p>Зібрані матеріали систематизуються за розділами та оформляються у вигляді звіту</p> <p>Для досягнення цілей практики необхідно вирішити наступні практичні завдання:</p> <p>Індивідуальне завдання визначає конкретну спрямованість роботи студента в сфері інформаційної діяльності та уточнює склад і зміст інформаційного матеріалу, необхідного для опанування під час практики. Тема індивідуального завдання визначається викладачем-керівником, погоджується з керівником практики від підприємства, який може конкретизувати її, доповнити або змінити, виходячи з потреб підприємства.</p> <p>Зібрані матеріали систематизуються за розділами та оформляються у вигляді звіту.</p>	

Звітність за результатами практики

Використовуючи отримані результати проходження виробничої практики заповнити щоденник та оформити звіт, в якому вказати дані про отримані знання та практичні навички. За результатами аналізу діяльності підприємства зробити обґрунтовані висновки та пропозиції покращення управління діяльністю суб'єкту господарювання. Надати пропозиції щодо вдосконалення збору і обробки статистичних даних, якості статистичної інформації.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Основна

Законодавчі та нормативні акти України

1. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 16.01.2003 р. (Верховна Рада України Кодекс

України, Кодекс, Закон від 16.01.2003 №436-IV

Остання редакція від 01.01.2020. Внесення змін (закон від 20.09.2019 N 123-IX /123-20/) – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

2. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992. № 3322-XI. Документ 2657-12. Дата оновлення: 25.04.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення 05.09.2019).

3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

Базова

1. Програма та методичні рекомендації з організації та проведення виробничої практики студентів 1 курсу спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економічна кібернетика» ступеня магістра/ Дистанційний курс на сайтах: el.puet.edu.ua та vns.puet.edu.ua (сторінка <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2398>);

2. Вітлінський В.В. Економіко-математичні методи та моделі: оптимізація : навч. посібник [Електронний ресурс] / Вітлінський В. В., Терещенко Т. О., Савіна С. С. — К. : КНЕУ, 2016. — 303 с.- <https://www.google.com/search?q=9.+%>

3. Давидюк Т.В. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с.- http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23551/1/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf.

4. Дослідження операцій. Конспект лекцій / Уклад.: О.І. Лисенко, І.В. Алексеева, – К: НТУУ «КПІ», 2016. – 196 с. - https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/17665/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d1%82_%d0%94%d0%be%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f%20%d0%be%d0%bf%d0%b5%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%96%d0%b9.pdf.

5. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с. -https://www.nung.edu.ua/files/attachments/innovaciynuu_rozvytok_pidpruyemstva.pdf.

6. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник/ Г.В.Соломіна. - Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. - 234 с.- <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1694/1/Posibnik%20ZFEBP.pdf>

7. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. Ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf.

8. Економіка програмного забезпечення. /Конспект лекцій.- <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1590/view/1463>.

9. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.- <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7148/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf>.

10. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Основи менеджменту інформаційних систем: Навч.посібник.-К.:Центр навчальної літератури, 2005.- 176 с.- https://iub.at.ua/_ld/0/12_KnigaMo_2004_A4.pdf.

11. Пушкар, М.С. Проектування систем автоматизації [Текст]: навч. посібник / М.С. Пушкар, С.М. Проценко – Д.: Національний гірничий університет, 2013. – 268 с. - <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/3536/CD218.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

12. Рогоза М.С. Системи підтримки прийняття рішень: навч. посіб. / М.С. Рогоза, О.О. Ємець, Є.М. Ємець. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 328 с.

13. Рогоза, М. Є. - Автоматизовані системи управління [Текст] + [Електронний ресурс]. - <http://catalog.puet.edu.ua/opacunicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:165932/Source:default>.

14. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. С 347 Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.- https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/105/1/79_%D0%9D%D0%9C%D0%9F_%D0%91%D1%96%D0%B7%D0%B%D0%B5%D1%81-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf

15. Рогоза М.Є., Смірнов Ф.В., Використання технології блокчейн в управлінні життєвим циклом продукту на підприємстві

/ М.Є. Рогоза, Ф.В. Смірнов / Економічний Вісник Донбасу. №3(65),2021.-С.216-221.- DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3\(65\)-216-221.-](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-3(65)-216-221.-) (фахове видання)-режим посилання - <http://evd.luguniv.edu.ua/index.php/evd/article/view/296/296;>

16. **Рогоза М.Є., Смірнов Ф.В.**, Використання різнотипних контрактів в технології-blockchain в управлінні ланцюгом поставок/М.Є. Рогоза, Ф.В. Смірнов/Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі : зб. / Засновник Полтав. ун-т економіки і торгівлі (ПУЕТ); гол. ред. Н. С. Педченко. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – №2(103): Серія: Економічні науки.-С. 22-26(фахове видання); DOI: [https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-4](https://doi.org/10.37734/2409-6873-2021-2-4;); Електронна сторінка видання: www.puet.poltava.ua/index.php/economics DOI: 10.37734/2409-6873;

17. **Рогоза М.Є., Перебийніс В.І, Кузьменко О.Г., Федірець О.В.**, Концептуальні засади стратегування системи енерговикористання суб'єктів господарювання/ Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія/ М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К. Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рыжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози– Полтава, ПУЕТ,2021. – С.60-73. -<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11429>;

Електронні ресурси

1. Дистанційний курс на сайтах: el.puet.edu.ua та vns.puet.edu.ua (сторінка-<http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2398>);

2. Законы руководства проектом [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.anekdot.ru/id/297261/> 22. Свободная энциклопедия «Википедия» [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Функции_менеджмента.

5. Что такое проект и план работ [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.dialektika.com/PDF/5-8459-0531-1/part.pdf>

6. Основные принципы планирования [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://be5.biz/ekonomika/epua/72.htm>.

Оцінювання захисту звіту з практики

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали	
		керівник	комісія
	<i>Виконання завдань практики (до 50 балів)</i>		
1.	Повнота виконання програми практики (до 25 балів)	25	
2.	Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій (до 5 балів)	5	
3.	Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів (до 5 балів)	5	
4.	Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження (до 5 балів)	5	
5.	Наявність в звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків), (до 5 балів)	5	
6.	Обґрунтованість висновків і практична значимість рекомендацій (пропозицій) (до 5 балів)	5	
	<i>Оформлення звіту (до 20 балів)</i>		
7.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту в цілому (титульний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела) (до 10 балів)	10	
8.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, графічних ілюстрацій та інформаційних джерел (до 10 балів)	10	
	<i>Захист (до 30 балів)</i>		
9.	Презентація результатів (до 15 балів)	X	
10.	Аргументованість та повнота відповідей на запитання (до 15 балів)	X	
	Всього балів		
	Підсумкова оцінка за національною шкалою		
	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС		
	Підпис членів комісії		
	Дата захисту		

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Керівник практики від університету ,
д.е.н., професор, завідувач кафедри
економічної кібернетики бізнес економіки та інформаційних систем

М.С. Порога